

> Retouradres: Postbus 16275 | 2500 BG | Den Haag

Aan
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Directie Afrika
Afdeling Ambtsberichten
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Directie Dienstverlening

Afdeling Expertise
Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16275
2500 BG Den Haag

Infolijn 088 – 0430 430

www.ind.nl

Contactpersoon
Secretariaat

Datum 18 december 2019
Betreft Terms of Reference voor algemeen ambtsbericht Libië

Datum
9 juni 2020

Ons kenmerk

Bijlagen
--

Geachte,

Hierbij zend ik u, onder verwijzing naar de afspraken tussen het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, een overzicht met aandachtspunten die met het oog op de beleidsvorming door de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de uitvoeringspraktijk van de IND en de DT&V bespreking behoeven in het door u uit te brengen ambtsbericht met betrekking tot de algemene situatie in Libië.

Informatie over de politieke en veiligheidssituatie is gewenst om een beoordeling op basis van artikel 15C van de Kwalificatierichtlijn mogelijk te maken. Informatie over identiteit, documenten en nationaliteit is bedoeld om het vaststellen van de identiteit en nationaliteit te vergemakkelijken, mede ook met het oog op eventuele terugkeer en om te kunnen beoordelen of wellicht sprake zou kunnen zijn dat iemand in aanmerking komt voor een buitenschuld-vergunning. Informatie over mensenrechten is van belang voor een toetsing of iemand als vluchteling wordt aangemerkt of dat er sprake is van een reëel risico op schending van artikel 3 EVRM. Informatie over vluchtelingen en ontheemden is vooral van belang voor de beoordeling of er sprake is van een verblijfs- of vestigingsalternatief. Informatie over terugkeer is van belang om te bezien of (gedwongen) terugkeer van uitgeprocedeerde Libiërs naar Libië mogelijk is.

Op dit moment geldt een besluit- en vertrekmoratorium voor Libische zaken.

Ik verzoek u met name de onderstaande onderwerpen te behandelen. Voorts verzoek ik u melding te maken van relevante eerder door u geschreven algemene /deelambtsberichten over Libië.

Input van maatschappelijke relevante organisaties is betrokken bij de totstandkoming van deze brief.

1. Politieke en veiligheidssituatie

1.1 Politiek(e) ontwikkelingen

- 1.1.1 Kunt u een beknopte beschrijving geven van de belangrijkste politieke ontwikkelingen in Libië sinds het vorige algemeen ambtsbericht?

1.2 Veiligheidssituatie

- 1.2.1 Ik verzoek u een beschrijving te geven van de ontwikkelingen in de veiligheidssituatie in de verschillende gebieden in Libië sinds het vorige algemeen ambtsbericht.
- 1.2.2 Is er sprake van willekeurig of systematisch/gericht geweld in Libië?
- 1.2.2.1 Indien het om gericht geweld gaat, kunt u kort benoemen tegen welke groepen het geweld gericht is?
- 1.2.2.2 Indien het om willekeurig geweld gaat, kunt u dan aangeven op welke schaal er gevechten plaatsvinden en welke gevolgen dit heeft voor de burgerbevolking.
- 1.2.2.3 Was er sprake van wijdverbreide incidenten of vonden deze in een bepaalde regio/stad geconcentreerd plaats?
- 1.2.3 Met welke vormen van geweld kregen burgers in de verschillende regio's in Libië te maken? In hoeverre konden zij zich hieraan onttrekken?
- 1.2.4 Wat is er bekend over het aantal burgerslachtoffers dat is gevallen in de verschillende gebieden in Libië?
- 1.2.5 Welke gewapende groepen zijn betrokken dan wel verantwoordelijk voor het geweld en/of strijd?
- 1.2.6 Wie beschikt effectief over de macht/ heeft de controle in de diverse (welke) steden/regio's/provincies? Hebben hierin (bestuurlijke) verschuivingen plaatsgevonden sinds het vorige algemeen ambtsbericht (welke)?
- 1.2.7 In hoeverre heeft geweld en/of strijd dat plaatsvindt in de verschillende regio's invloed op de bewegingsvrijheid van burgers?
- 1.2.8 Hoe is de situatie op en rondom (burgerluchtvaart)vliegvelden in Libië qua functioneren, veiligheid en controle?
- 1.2.9 Wie/welke groep/organisatie bemant grensposten langs de Libische grenzen? Hoe is de veiligheidssituatie rondom de grensposten?
- 1.2.10 Hoe vindt rekrutering plaats door de verschillende gewapende groepen//troepen/milities in Libië? (U kunt zich hier beperken tot de belangrijkste milities die gelieerd zijn aan het GNA of LNA en in algemene zin de lokaal van belang zijnde gewapende groepen/milities. Vindt er gedwongen rekrutering/ronseling plaats door deze gewapende groepen/milities? Zo ja, wat zijn de gevolgen indien men weigert toe te treden tot de gewapende groep/militie?

2. Nationaliteit en documenten

2.1 Documenten

- 2.1.1 Ik verzoek u eventuele wijzigingen op het gebied van documenten, aanvraag en verstrekking ervan sinds het vorige algemeen ambtsbericht te rapporteren en verder de volgende vragen te behandelen:
- 2.1.1.1 Zijn er problemen/beperkingen waartegen burgers hierbij in de praktijk kunnen aanlopen?
- 2.1.1.2 Dienen documenten (in theorie en in praktijk) in persoon te worden aangevraagd?
- 2.1.1.3 Kunnen aanvragen voor documenten vanuit het buitenland worden gedaan. Zo ja, op welke wijze/procedure?

Directie Dienstverlening
Afdeling Expertise

Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

Datum
9 juni 2020
Ons kenmerk

- 2.1.1.4 Kunt u informatie geven over de praktische mogelijkheden van documentfraude?

Directie Dienstverlening
Afdeling Expertise

Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

2.2 Nationaliteit

- 2.2.1 Welke nationaliteitswetgeving is thans van kracht en wordt deze in de praktijk toegepast?
- 2.2.2 Hoe verkrijgt men de nationaliteit van Libië van rechtswege?
- 2.2.3 Hoe verkrijgt men de nationaliteit via naturalisatie?
- 2.2.4 Hoe verliest men de nationaliteit van Libië van rechtswege en op verzoek, in theorie en in praktijk?
- 2.2.5 Wat zijn de voorwaarden voor het herverkrijgen van de nationaliteit als men die verloren heeft of er afstand van heeft gedaan?

Datum
9 juni 2020
Ons kenmerk

3. Mensenrechten

3.1 Toezicht en rechtsbescherming

- 3.1.1 Welke wetgevingen zijn thans geldig op het gebied van familierecht en strafrecht en in hoeverre worden deze in de praktijk toegepast in Libië?
- 3.1.2 Wat kunt u zeggen over in- en uitreisvoorwaarden/-regels in de praktijk?
- 3.1.3 Welke mogelijkheden bestaan er om aangifte bij de politie te doen van een misdrijf? Hoe gaat dit in zijn werk en wat is in de praktijk het vervolg in verschillende gevallen? (Worden aangiftes (welke) in behandeling genomen en van welke factoren hangt dit af?)
- 3.1.4 In hoeverre konden burgers bescherming verkrijgen in verschillende gebieden/provincies van Libië? Waar bestond bescherming uit en door wie/wat werd deze verleend? Hoe was dit indien een burger slachtoffer dreigde te worden / was van gericht geweld? Wanneer kon in geval hiervan niet en wanneer wel de bescherming verkregen worden van een potentiële beschermingsverlener?
- 3.1.5 Zijn er opvangmogelijkheden (vanwege de overheid of particuliere instellingen) voor personen die zich willen onttrekken aan (dreiging van) geweld?
- 3.1.6 Welke mogelijkheden bestaan er om effectief bescherming te zoeken bij andere actoren zoals stammen en lokale autoriteiten of bij hogere autoriteiten indien de politie in gebreke blijft? Van welke factoren hangt dit eventueel af?
- 3.1.7 In hoeverre kunnen ngo's/internationale organisaties bij het verkrijgen van bescherming behulpzaam zijn?
- 3.1.8 Hoe verloopt de rechtsgang in Libië op dit moment? In hoeverre worden plegers van misdrijven en mensenrechtenschendingen vervolgd en krijgen zij een eerlijk proces en een juridisch te verwachten straf opgelegd? In hoeverre wordt de straf daadwerkelijk ten uitvoer gebracht? Van welke factoren hangt dit af?
- 3.1.9 Heeft een verdachte toegang tot een advocaat? Zo ja, is deze in staat zijn cliënt te verdedigen zoals hij wenst, binnen de juridische kaders?
- 3.1.10 Hoe is de situatie van arrestanten wat betreft behandeling tijdens arrestatie, verhoor en detentie? Van welke factoren hangt dit eventueel af?

3.2 Naleving en schending

- 3.2.1 In handen van wie/wat zijn internetproviders en telefonie-bedrijven? Worden internet- en telefoongesprekken gemonitord? Zo ja, door wie/wat en kan dit gevolgen hebben voor een persoon (welke)?
- 3.2.2 Wordt de doodstraf opgelegd in Libië? Zo ja, voor welke delicten en hoe vaak is deze opgelegd en hoe vaak ten uitvoer gebracht in de verslagperiode? Wordt er gratie verleend of is er een andere mogelijkheid om onder de tenuitvoerlegging van de doodstraf uit te komen?
- 3.2.3 Wat kunt u zeggen over willekeurige aanhoudingen, buitengerechterlijke detenties, verdwijningen, ontvoeringen, martelingen, moorden, uitbuiting en eventuele uithuiszettingen en gewapende overvallen/beroving door gewapende groepen die al dan niet gelieerd zijn aan het GNA of LNA en personen/groepen waartegen dit zich richt? Is hierin een ontwikkeling waar te nemen sinds het vorige algemeen ambtsbericht?
- 3.2.4 Worden personen die behoren tot een groep die de facto de controle heeft in een bepaald gebied in het algemeen vervolgd en bestraft voor handelingen als marteling, ernstige mishandeling en verkrachting?

3.3 Positie van specifieke groepen

- 3.3.1 Tegen welke groepen personen werd gericht geweld gepleegd in de verschillende regio's in Libië? Om welke reden werd gericht geweld gepleegd tegen deze groepen en door wie/welke groep/gewapende groep? Welke groepen werden structureel gediscrimineerd? Was in dit alles een verandering waar te nemen ten opzichte van voorgaande verslagperiodes? Ik verzoek u in ieder geval aandacht te besteden aan de situatie in de verschillende regio's in Libië van:
- 3.3.1.1 personen die oppositioneel waren tegen één van de dominante 'regeringen' en gewapende groepen/milities;
- 3.3.1.2 leden of aanhangers van deze regeringen en milities;
- 3.3.1.3 demonstranten;
- 3.3.1.4 journalisten;
- 3.3.1.5 mensenrechtenactivisten;
- 3.3.1.6 personen/groepen die zich op sociale media kritisch uitlaten over één van de regeringen of gewapende groepen in Libië (worden sociale media gemonitord?);
- 3.3.1.7 personen werkzaam (in bepaalde posities) in het justitieel apparaat;
- 3.3.1.8 soefi's;
- 3.3.1.9 ibadi's;
- 3.3.1.10 niet-fundamentalistische moslims/personen die zich niet aan gedragsnormen van bepaalde (islamistische) groepen houden (in welke situaties en gebieden);
- 3.3.1.11 'afvalligen' en (voor zover hierover informatie te vinden is) tot het christendom bekeerde moslims;
- 3.3.1.12 vrouwen en mannen voor wat betreft eerwraak;
- 3.3.1.13 LHBT-personen (inclusief de juridische positie in theorie en praktijk) en/of -activisten;
- 3.3.1.14 stamleden voor wat betreft bloedwraak waaronder bloedwraak die terugvoert op de beginperiode van de revolutie (welke alternatieven zijn er voor bloedwraak en hebben er reconciliaties plaatsgevonden tussen slachtoffers en tribale plegers van

Directie Dienstverlening
Afdeling Expertise

Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

Datum
9 juni 2020
Ons kenmerk

geweld tijdens het neerslaan van de revolutie en zo ja in hoeverre pleit reconciliatie betrokkenen vrij van (staats)rechtsvervolging en zo nee, wat is de positie van stamleden van stammen die Qadafi hebben gesteund tijdens de revolutie van 2011);

- 3.3.1.15 voormalige functionarissen en (onder)officieren van het regime van Qadhafi en hun familieleden;
 - 3.3.1.16 Tawergha's;
 - 3.3.1.17 Palestijnen;
 - 3.3.1.18 Libische werknemers van internationale organisaties werkzaam in Libië.
- 3.3.2 Wat is de bewegingsvrijheid van vrouwen binnen Libië en indien zij naar het buitenland willen reizen? Kunnen vrouwen zelfstandig een woonruimte huren of kopen en zich registreren op een woonadres? Kunnen zij als alleenstaande vrouw wonen en werken? Tegen welke problemen lopen zij hierbij eventueel aan? Van wie kunnen zij hierbij eventueel steun verkrijgen?
- 3.3.3 Hebben minderjarigen toestemming nodig om uit te reizen?
- 3.3.4 Door wie en waar worden minderjarigen die niet langer opvang hebben bij de ouders (bijv. omdat deze zijn overleden) normaal gesproken opgevangen?
- 3.3.5 In welke mate, voor zover bekend, zijn er minderjarigen in Libië die leven zonder onderdak en zorg?
- 3.3.6 Zijn opvangtehuizen voor minderjarigen aanwezig?
- 3.3.6.1 Zo ja, welke? Voor welke minderjarigen zijn deze opvangtehuizen bestemd? Zijn er in het algemeen voldoende plaatsen beschikbaar?
 - 3.3.6.2 Indien er opvangtehuizen zijn, kunt u dan informatie geven over voorzieningen als het kunnen volgen van onderwijs, de kwaliteit van de medische zorg, de kwaliteit van het eten, de beschikbaarheid van sanitaire voorzieningen; dit alles naar lokale maatstaven. Wie/wat ziet op dit alles toe en/of is hierbij betrokken?

Directie Dienstverlening
Afdeling Expertise

Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

Datum

9 juni 2020

Ons kenmerk

4 Vluchtelingen, migranten en ontheemden

Ik verzoek u ten aanzien van het gebruik van de term vluchteling rekening te houden met het onderscheid in het dagelijks taalgebruik en het juridische begrip vluchteling.

- 4.1 Kunt u een feitelijke beschrijving geven van de ontheemden-, migranten- en/of vluchtelingenstroom binnen Libië en de omstandigheden waarin deze plaatsvindt, en daarbij onderscheid maken tussen binnenlandse Libische ontheemden, buitenlandse arbeidsmigranten en buitenlandse vluchtelingen in Libië?
- 4.2 Wat kunt u zeggen over de opvang van binnenlandse ontheemden in Libië (qua onderdak en voorziening in eerste levensbehoeften)?
- 4.3 Wat kunt u zeggen over terugkeer van binnenlandse ontheemden naar hun gebieden van herkomst?
- 4.4 Wat kunt u zeggen over de opvang van buitenlandse vluchtelingen (op doorreis) in Libië (qua onderdak, voorziening in eerste levensbehoeften en verdere behandeling)?
- 4.5 Wat zijn de wettelijke bepalingen met betrekking tot vreemdelingen in Libië? Kunt u hierbij ook Palestijnen betrekken?
 - 4.5.1 Hoe verkrijgen zij legaal verblijf?

- 4.5.2 Is het hen toegestaan te werken?
- 4.5.3 Hoe werken de wetsbepalingen uit in de praktijk?
- 4.5.4 Kan men zich met een verblijfsvergunning bewegen en vestigen in heel het land?
- 4.5.5 Wordt in wetgeving en/of praktijk onderscheid gemaakt naar nationaliteit van de vreemdeling?

Directie Dienstverlening
Afdeling Expertise

Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

Datum
9 juni 2020
Ons kenmerk

5 Terugkeer

- 5.1 Wat is de houding van Libische autoriteiten/diplomatieke vertegenwoordigingen ten aanzien van gedwongen terugkeer van Libiërs naar Libië?
- 5.2 Zijn er gevallen bekend waarin Libiërs die (gedwongen) terugkeren naar Libië bij aankomst door de autoriteiten of milities die de controle hebben over de grensovergangen problemen krijgen? Zo ja, wat voor problemen en om welke reden?

Indien u vragen heeft over bovengenoemde aandachtspunten kunt u contact opnemen met Team Onderzoek en Expertise Land en Taal.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
Namens deze,